

II. SENECA LŪCĪLIŌ SUŌ SALŪTEM

EXORDIUM :
dē
compositā
mente

¹Ex iīs quæ mihi scribīs, et ex iīs quæ audiō, bonam spem dē tē concipiō : nōn discurre, nec locōrum mūtātiōnibus inquietāris. ²Ægrī animī ista jactātiō est ; primum argūmentum compositæ mentis, existimō : posse cōsistere et sēcum morārī.

Distringere
librōrum
multitudinem

¹Illud autem vidē : nē ista lēctiō auctōrum multōrum et omnis generis volūminum habeat aliquid vagum et īnstabile. ²Certīs ingeniīs immorārī et innūtrīrī oportet, sī velīs aliquid trahere quod in animō fidēliter sedeat. ³Nusquam est quī ubīque est. ⁴Vitam in peregrinātiōne exigentibus, hoc ēvenit : ut multa hospitia habeant, nullās amicitias. ⁵Idem accidat necesse est iīs quī nullius sē ingeniō familiāriter applicant, sed omnia cursim et properantēs trāsmittunt.

¹Nōn prōdest cibus, nec corporī accēdit, quī statim sūmptus ēmittitur ; nihil æquē sānitātem impedit quam remediōrum crēbra mūtātiō ; nōn venit vulnus ad cicātricem in quō medicāmenta temptantur ; nōn convalēscit planta quæ sæpe trāsfertur : nihil tam ūtile est ut in trānsitū prōsit. ²Distringit librōrum multitudō ; itaque cum legere nōn possīs quantum habueris, satis est habēre quantum legās.

Ūnum
excerpat

¹« Sed modo, inquis, hunc librum ēvolvere volō, modo illum. » ²Fastīdientis stomachī est multa dēgustāre ; quæ ubi varia sunt et dīversa, inquinant, nōn alunt. ³Probātōs itaque semper lege, et sī quandō ad aliōs dēvertī libuerit, ad priōrēs redī. ⁴Aliquid cotīdiē adversus paupertātem, aliquid adversus mortem auxiliī comparā, nec minus adversus cēterās pestēs ; et cum multa percurreris, ūnum excerpe quod illō diē concoquās.

¹Hoc ipse quoque faciō ; ex plūribus quæ lēgī aliquid apprehendō. ²Hodiernum hoc est quod apud Epicūrum nāctus sum. ³Soleō enim et in aliēna castra trānsire, nōn tamquam trāsfuga, sed tamquam explorātor. ⁴« Honesta, inquit, rēs est læta paupertās. »

PERORATIO :
Dē vērā
paupertās

¹Illā vērō nōn est paupertās, sī læta est ; nōn quī parum habet, sed quī plūs cupit pauper est. ²Quid enim rēfert quantum illī in arcā, quantum in horreīs jaceat, quantum pāscat aut fēneret, sī aliēnō imminet, sī nōn acqūisita sed acqūirenda computat ? ³Quis sit dīvitiārum modus quæris ? ⁴Prīmus habēre quod necesse est, proximus quod sat est. ⁵Valē.